

PATVIRTINTA

Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“
direktoriaus 2018-09-03
įsakymu Nr. V- 130

PRITARTA

Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“
tarybos 2018-08-31
protoliniu nutarimu
(protokolo Nr. 3)

ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „NYKŠTUKAS“ DARBUOTOJŲ ETIKOS NORMOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ darbuotojų etikos normose (toliau – etikos normos) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi darbuotojai.

2. Etikos normos skiriamos tam, kad padėtų Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešajame gyvenime, ir padėtų jas spręsti.

3. Etikos normos papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ nuostatuose, Darbo tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

4. Etikos normų pagrindą sudaro šios pagrindinės Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ vertybės:

- 4.1. pilietiškumas;
 - 4.2. bendravimas ir bendradarbiavimas;
 - 4.3. bendruomenės narių saugumas;
 - 4.4. demokratiškumas;
 - 4.5. lankstumas;
 - 4.6. pagarba žmogui;
 - 4.7. profesionalumas;
 - 4.8. tautiškumas;
 - 4.9. teisingumas;
 - 4.10. tolerancija.
5. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:
- 5.1. pagarbos;
 - 5.2. teisingumo;
 - 5.3. žmogaus teisių pripažinimo;
 - 5.4. atsakomybės;
 - 5.5. sąžiningumo;
 - 5.6. atidos ir solidarumo.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

7. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

8. **Mokytojų ir darbuotojų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešajame gyvenime.

9. **Etikos normų pažeidimas** (neetiškas poelgis) – poelgis, veiksmas, elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštaringus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

10. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

11. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

12. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

13. **Tolerancija** – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

III. ETIKOS NORMŲ TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

14. Etikos normų paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ narių tarpusavio santykiuose, išryškinti darbuotojų etikos požiūriu vengtiną elgesį.

15. Formuoti darbuotojų suvokimą, kad etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą lopšelio-darželio veikla.

16. Padėti Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ darbuotojams vertinti, spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus ir priimti etiškus sprendimus.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

17. Darbuotojai įsipareigoja:

17.1. aktyviai palaikyti Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ siekius, garbingai atstovauti Alytaus lopšeliui-darželiui „Nykštukas“, etiškai elgtis tiek Alytaus lopšelyje-darželyje „Nykštukas“, tiek už jo ribų, tinkamai reprezentuoti jo vardą Lietuvoje ir užsienyje;

17.2. objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems;

17.3. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas;

17.4. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, savivaldos institucijomis (Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ taryba, mokytojų taryba, metodine taryba, aktyvių tėvelių taryba);

17.5. vengti nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesusipratimams, siekia konstruktyviai juos įveikti, saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Bendruomenės narių, kitų asmenų akivaizdoje jis nežemina kolegų;

17.6. būti reikiam sau, pačiam pasirinkti tinkamą bendravimo stilių, kurio pamatas – abipusė pagarba. Nuolat rūpintis savo kalbos ir bendravimo kultūra. Kalboje negali būti keiksmažodžių, vulgarybių, šiurkščių, žeidžiančių frazių.

18. Darbuotojo etiką pažeidžia:

18.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

18.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

18.3. darbuotojo nepagarbus atsiliepiamas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

18.4. viešas konfidencialios informacijos apie kolegas aptarinėjimas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su kolegomis, tiek su kitais asmenimis;

18.5. darbuotojo nepagarbus, familiarus elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

18.6. šokiruojanti, mokinių dėmesį blaškanti (netvarkinga, laisvalaikio, sportinė (išskyrus kūno kultūros mokytojus) apranga);

18.7. alkoholinių gėrimų, tabako gaminių ir narkotinių medžiagų turėjimas ar vartojimas Alytaus lopšelyje-darželyje „Nykštukas“ ir jo teritorijoje.

19. Darbuotojo laisvei prieštarauja:

19.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

19.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

19.3. darbuotojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

V. MOKYMO/(-SI) IR DARBO ETIKA

20. Dalykiškai bendraudami ir bendradarbiaudami, darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems, privalo kontroliuoti ir slopinti savo asmeninius bruožus – nervingumą, nesusivaldymą, emocinį pasikarščiavimą ir pan.

21. Pedagogai privalo nešiurkščiai, neįžeidžiamai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams.

22. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinių pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymu, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

23. Pedagogams draudžiama primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš vaikų.

24. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems).

25. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagos.

26. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas (ypač pamokų metu su mokiniais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. ETIKOS NORMŲ PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

27. Būtina etikos normų priėmimo sąlyga – viešas dokumento projekto svarstymas.

28. Priimtų etikos normų viešas skelbiamas Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ svetainėje.

29. Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ bendruomenė įsipareigoja gerbti etikos normas ir rūpintis jų veiksmingumu, nelikti abejinga etikos normų pažeidimo atvejams.

30. Etikos normų vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta Etikos komisija, susidedanti iš 5 Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ darbuotojų, išrinktų slaptu balsavimu. Mokytojų tarybos posėdyje išrenkami 2 pedagogai, aptarnaujančio personalo darbuotojų pasitarime išrenkami 2 atstovai, administracijos darbuotojų pasitarime išrenkamas 1 administracijos atstovas.

31. Etikos komisija dirba vadovaudamasi patvirtintu Etikos komisijos darbo reglamentu.

32. Už darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Etikos normų priežiūrą vykdančios Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio direktoriui priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Šių etikos normų privalo laikytis kiekvienas darbuotojas. Su etikos normomis darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

34. Šios etikos normos įsigalioja suderinus su Lopšelio-darželio taryba ir patvirtinus Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ direktoriui.

35. Apie etikos normų nesilaikymą pranešama raštu direktoriui, kuris svarsto gautą informaciją ir nusprendžia, ar reikalinga, kad faktą išsamiai patikrintų savivaldos institucija.

36. Alytaus lopšelio-darželio „Nykštukas“ etikos normos negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atvejų, todėl Etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, darbuotojų etikos normų nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su darbuotojo etikos normų pripažintomis pamatinėmis akademinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.
